

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 174. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1936. augusztus 2.

Vissza a Céhekhez!

*

Sárguló árkuspirosra piros és barna színekkel nyomott, ódonkiállítású, szögletes góbtükkkel írott, díszes „Meghívók” adták tudtára már napokkal ezelőtt mindenkinek, akiket illet, hogy milyen nagy napra virradt ma reggel Arad-on országgrészünk tisztos iparostársadalmá. A városi iparosság kezdeményezésére, díszes külsőségek között, — amelyek a szorgalmas és tradíció-hű iparostársadalom több-évszázados multu cég-ceremoniáit ujtják fel kedves-kedélyes ötletességgel, — a mai napon avatják „ősi céhbéli szokások szerint, amint az előírva vagyon, mindennemű kézművesipari iparág díszmesterévé” az iparosközélet hetven éves vezérét, Reinhart Gyulát a Kulturpalota dísztermében, — mintha bizony szüksége volna erre a ceremóniás, díszes szertartásra, a „Mesterek Mesterévé való felavatásra” annak a csodálatosan fáradhatatlan férfúnak, akit negyvenhét esztendő közéleti tevékenységén keresztül tanult megismerni, tisztelni, megbecsülni és szeretni az egész ország iparostársadalmá. Reinhart Gyula, a butorkészítő mester, éppoly régen elkészítette a maga butor-„remekét”, melynek elkészítése szükséges a mesteri címhez, mint azóta számos „remekét” alkotott a nemes asztalos-céh mesteriségétől messzi elűtő munkaterületeken is és hamarjában nehéz volna eldönteni, hogy melyik hírességére büszkébb a nemes ipar: butorára-é, vagy Reinhart Gyulájára? Lendületteljes iparos-intézményeire-é, vagy azok elővarázsolójára? Valóban úgy él és dolgozik közöttünk, mint az egész iparostársadalom eleven lelke, megtestesült szimboluma, a mesterségek bölcs termékenységű mestere, kinek ünneplésére egyetlen méltó keret a Kulturpalota nagy koncertterme, hol Beethoven zenéjét hallottuk már a IX. szimfóniában, mely minden lehetséges emberi érzelm halhatatlan zenei foglalata...

Szimboumokról szólván, úgy érezzük, hogy nem véletlen az sem, hogy az aradi nagy iparos-ünnepség az ódon cég-szertartások tiszteletreméltó keretei között talált magának legőszintébb kifejezésre. Mi sem természetesebb annál, hogy amikor írásművészeink önmaguk után kutatván, egymást keresve a nagy embererdőben, maguk is a „Céh” régi szövethetési formájában találták meg a mai, biztató termékenységgel működő „Szépműves Céh” egyesülési és erőtmöritési formáját, — kézműiparosaink ugyancsak a régi cég-szervezet patinás keretei közé huzódjanak az idők gazdasági és politikai viharai elől. A nemes céhek világa mindig a polgári önkormányzat gyakorlati, tiszteletreméltó módon tárgyilagos, öntudatot adó és nevelő, gazdaságilag és erkölcsileg egyformán tiszta világa volt: oly erőforrás egy-egy ipari szakma társadalmának részére, mely ma is frissen, élettellen, megerősítő és megtartó varázssal hat a kísértő nemzedékekre és biztonságos menedék iparos-társadalmának értékei számára. A cég-ceremoniák mókásan kedves külsőségei mögött évszázadok távlatából is megérezzük a régi iparos-nemzedékek életének liktetését, csodálkozva fedezzük fel ennek a régi életformának annyiszor kipróbált, teherálló építész-szerkezetét, beosztottságát és elavulhatatlan

praktikumait, melyek mind-mind az ipar érdekeit védik, fejlesztik és szolgálják. Mi volna hát kézenfekvőbb és természetesebb annál, hogy iparosságunk újra a régi, jólkipróbált rendszere alapján szervezze át önmagát és tömörítse meglévő erőit? Mi vonzóbb lehet a mai világban az öntudatos polgárra nézve, mint az a tiszta egyesülési keret, melyben maga intézhette ügyeit és fejleszthette értékeit? Erre kell gondolnunk ma, az iparosság

arad-i, díszes ünnepnapján, amidőn tisztelve hajtjuk meg félévszázados lobogónkat annak a szellemnek és annak a munkának tiszteletére, melyet a kalapácsok, az üllök, a fogaske-rekek, a mester-kötények és nem utolsósorban a hírneves asztalosgyaluk szimbólumainak világában az egész iparosság életének nemes szimboluma, Reinhart Gyula, a „Mesterek Mesterének” neve, reprezentál méltó módon ország-világ előtt. „Isten áldja a tisztos ipart!” — idézzük a régi jelszót az új nemzedékek emlékeztetőjére — és adjon számára minden nehézsorban egy-egy olyan vezért, mint amilyen az ünnepelt „Mesterek Mestere” (J.)

Semlegességi megállapodás készül a nagyhatalmak között a spanyol forradalom kérdésében

Nemzetközi akció az európai bonyodalmak elkerülése érdekében — A felkelők győzelmei —

A Népszövetséghez fordul a madridi kormány

A spanyol események kifejlődését nagy aggodalommal kíséri az angol kormány és attól tart, hogy Olaszország és Németország erélyesen fognak fellépni a madridi kormányzat ellen. Ennek a beavatkozásnak pedig súlyos következményei lehetnek az európai helyzetre. Az aggodalmat fokozza az is, hogy három német hadihajó tartózkodik állandóan spanyol vizeken. Ugy Londonban, mint Párisban a legteljesebb semlegességet igyekeznek fenntartani és már az az eszme is felmerült, hogy nemzetközi közvetítést kezdeményezzenek egy súlyos európai bonyodalom elkerülése érdekében.

Halálosztagot alakítottak a felkelő pilótatisztek

Tegnap az alsóház ülésén több ellenzéki képviselő anyagi segítséget javasolt a spanyol kormány részére és azt, hogy a felkelők fegyverrendeléseit az angol gyárak ne szállítsák le.

Párisban úgy tudják, hogy Franciaország és Anglia a spanyol eseményekre való tekintettel, érintkezésbe lép Olaszországgal, hogy a három nagyhatalom közösen egyezzen meg a semleges politika folytatásában.

Párisból jelentik: A Paris Midi tudósítója közli, hogy Tetuanban három német katonai repülőgép tartózkodik.

A francia kormány tagjai ma délben Lebrun köztársasági elnök vezetésével államtanácsot tartottak, amelyen Mistler képviselőnek, a külügyi bizottság elnökének javaslatát tárgyalták. E szerint Franciaországnak össze kellene hívni a Földközi-tengeri hatalmakat, hogy közös értekezleten foglaljanak állást a spanyol helyzet ügyében. Hír szerint az államtanács elvetette a javaslatot és egy ellenjavaslat mellett döntött, hogy Róma, Berlin, London és Páris fogjanak össze abból a szempontból, hogy nem avatkoznak bele a spanyol ügyekbe.

A francia kormány mai államtanácsán elhatározták, hogy nem gördítenek akadályokat az elé, ha francia állampolgárok önkéntesként Spanyolországba akarnak utazni, hogy az ottani küzdelmekben résztvegyenek. Ezek azonban csak egyéni utelvelekkel utazhatnak és fegyvert, vagy löszert nem vihetnek magukkal.

Az Echo de Paris-ban Pertinax többek között a következőket írja:

„Olaszország most nyíltan résztvesz egy más ország belügyét jelentő küzdelemben. Vajon létezik valamilyen megállapodás Mussolini és a spanyol felkelők vezére között? Nem lehet elfelejteni,

ni hogy Mussolini és Primo de Rivera két ízben is, 1923-ban és 1926-ban megegyezést keresett közös külpolitikára. Abban az időben ez a Franciaország és Jugoszlávia ellen irányuló tev. elsősorban azt a célt szolgálta, hogy megakadályozza az összeköttetést Franciaország és Észak-Afrika között. Vajjon San Jurjo és Franco tábornokok most a tíz év előtti elhatározásokat akarják valóra váltani? Diplomáciai forrásból nyert értesülésem szerint — folytatja cikkét Pertinax — Franco tábornok olyan összegek fölött rendelkezik, amelyeket egy hamburgi bankból utaltak át.

Azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint több olasz gép utban Spanyol-Marokkó felé leszállásra kényszerült, hivatalos helyen kijelentik, hogy az olasz hatóságok megindították az eljárást. Hangsúlyozzák azonban, hogy valószínűleg régebben vásárolt repülőgépekről van szó, lehet az is, hogy öreg, régi rendszerű polgári repülőgépeket helyeztek titokban üzembe egyes magánosok. Altalában véve az olasz lapok nem tulajdonítanak nagy jelentőséget az olasz repülőgépek ügyének.

Az Oran mellett kényszerleszállást végzett olasz repülőgépek ügyében a vizsgálatot maga Denain tábornok, volt francia légügyi miniszter vezeti. A tábornok ma kihallgatta az olasz repülőket, akik kijelentették, hogy egy olasz magán-cég megbízásából akartak Spanyol-Marokkóba utazni.

Sevillai jelentés szerint Franco tábornok újságírók előtt kijelentette, hogy a felkelők soha nem fordultak Olaszországhoz hadianyagokért, mint ahogy nem is kaptak semmit Olaszországtól.

Az elmúlt 48 óra a felkelőknek kedvezett. Navarrában a nemzeti csapatok támadásba mentek át. Saragossa előtt pedig a kormány

OLIMPIA

Az olimpiász megnyitó ünnepségén:

Százezer főnyi közönség előtt ötezer olimpikon vonult fel festői menetben

Szinek és érdekességek a berlini olimpiász megnyitásánál

Az egész világ sportolói várták hatalmas érdeklődéssel a berlini olimpiai játékok szombat délutánra kitűzött ünnepélyes megnyitását, amelyet valamennyi rádióállomás közvetített. Romániai időszámítás szerint pontban háromnegyed öt órakor kezdődött meg az ünnepség a berlini Reichsportfeld stadionjában ahol több mint százezer főnyi közönség foglalt helyet a tribünökön és nézte végig a 11-ik olimpiász megnyitásának színes, csodálatosan szép látványát. Tulajdonképpen már a kora hajnali órákban kezdődtek meg Berlinben az ünnepségek, úgy Németország, mint a világ minden részéből érkeztek tömegesen vendégek a német fővárosba. Kétszázezer főnyi tömeg vonult fel példás rendben az Unter der Lindenen és több, mint ezer rendőr és rohamosztagos tartotta fenn a rendet. Délben a Lustgartenben folytak le az ünnepségek, ahol a beérkező olimpiai fáklyával meggyújtották az olimpiai lángot. Ez a láng tizenhat napon át fog égni, az olimpiai játékok egész tartama alatt. Tökéletes rendben várta a közönség a beérkező stafétafutót, a muzeum előtti emelvényt az előkelőségek foglalták el, míg a teret a Hitlerjugend huszonezzer főnyi csapata foglalta el. Az olimpiai fáklya beérkezése után az ünnepségek a Reichsportfelden folytatódtak.

Hitler kancellár megérkezése

Délután fél öt órakor gyülekeztek az olimpiai csapatok a stadion előtti téren és harsonák hangja előzte meg a tulajdonképpeni megnyitást. Az idő borus, szürke felhők usznak az égen és közvetlenül a megnyitás előtt megered az eső... mire egész esernyőtábor igazolja a németek előrelátását. Hamarosan azonban megáll az eső és ismét becsukódnak az ernyők. Pár perccel háromnegyed 5 után hatalmas „Heil!” kiáltás jelzi Hitler birodalmi kancellár megérkezését. A kancellár a nemzeti szocialista köszöntéssel üdvözlö a helyéről felállott közönséget, majd lassu léptekkel halad a diszpáholy felé. Fényképezészek haladnak a kancellár és kísérete körül és százával készülnek a fényképek a bevonulás egyes mozzanatairól. Mielőtt a kancellár páholyához érne,

egy kéruhás kisleány szalad előre és virágcsokrot nyújt át Hitlernek, aki megöleli a leánykát, megsimogatja arcát, majd átveszi a virágokat.

A több ezer főnyi énekkar és a sokezernyi közönség a Deutschland Lied-et és a Horst Wessel dalt éneklé el, amit a kancellár állva hallgat végig.

Ujból megszólalnak a harsonák, megkondul egy harang és a közönség ideges türelmetlenséggel várja az elkövetkezendőket. Két hatalmas lobogó fut fel az árbocokra, az egyikre Hitler kancellár vezéri zászlója, a másikra a fehér olimpiai lobogó azt öt körrel. Pontosan öt óra tíz perckor felfut az egyes résztvevő nemzetek zászlaja az árbocokra és a marathoni kapu elől megkezdődik a résztvevő atléták felvonulása.

Első Görögország csapata, amelyet

az őszhaju Spirov Louis vezet, aki 1896-ban negyven esztendővel ezelőtt az athéni olimpiáson első lett a marathoni futásnál. A görögök nemzeti viseletben vonulnak fel, az olimpiai csapatban két hölgy is szerepel. Ezután Egyiptom következik, amelynek versenyzői piros fezt viselnek, majd Afganisztán husz versenyzője vonul fel. Argentína 56 főnyi csoporttal szerepel, közöttük egy hölgygel, majd sorban Ausztrália jön, itt öt hölgy látható a csapatban. Belgium száz főnyi csapattal vonul fel, szintén öt hölgygel, Bermuda hétfőnyi csapatának tagjai tropusi sisakban menetelnek. Bolívia mindössze két versenyzőt küldött Berlinbe, Brazília pedig 58 főnyi csapatot, öt hölgygel és nyolc katonatiszttel. Következik Bulgária, amelynek csapatában szintén nyolc tiszt foglal helyet, majd Chile ötven főnyi legénységgel. Kína versenyzői között is szerepelnek hölgyek, összesen heten vannak. Kolumbia nyolctagu csapattal vesz részt, Costarica pedig mindössze egy versenyzőt küldött, aki egyszersmint a zászlóvivője is. Dánia, majd Észtország versenyzői következnek, az utóbbi állam 37 főnyi csapatot küldött, míg Finnországból százhuszan érkeztek.

Taps, üdvözlő és „Heil!” kiáltásokkal fogadja a közönség a bevonuló francia csapatot, amelynek tagjai előrenyújtott jobbikkal köszöntik Hitler kancellárt. Szinte alig akar szünni a közönség tapsa és a 238 főnyi francia csapat, amelyben tizennégy hölgy és három tiszt foglal helyet, nagyszerű fegyelemmel vonul fel. Nagy tetszés fogadta Anglia 240 főnyi csapatát is, melyben számos hölgy szerepel. Haiti csak egy versenyzőt küldött, míg Hollandia 156 emberrel szerepel, kö-

„Gyuljon ki az olimpiai tűz”

Ujabb hatalmas szimpátiatüntetést tör ki, amikor Ausztria 219 főnyi csapata vonul fel. A közönség felállva üdvözlö az osztrákokat és az emberek tapsolnak, kendőt lobogtatnak és zúgó „Heil!” kiáltással ünneplik az osztrák olimpikonokat. Peru zászlaja mögött 63 versenyző sorakozik fel, majd a Filipű szigetek és ezután Lengyelország jön. A lengyelek 132 versenyzővel vonultak fel, a csapatban tizenhét nő — közöttük számos híresség — nyolc tiszt és három tengerész szerepel. Portugália 24 embere után Románia 45 versenyzője következik, akiket a közönség szintén nagy tetszéssel üdvözlö. Svédország jön, majd Svájc s az utóbbi csapatának egyik zászlótartója állandó derültségben tartja a felvonulás alatt a közönséget. A zászlótartó kezében megpörgeti a lobogót, majd feldobja magasra és a levegőben kapja el. Ezt a játékot csak a kancellári páholyánál hagyja abba rövid időre, a diszpáholy előtt mélyen meghajtja a zászlót, majd később újra folytatja a zászló feldobását, amit sokan tapsal fogadnak. Svájc összesen 230 versenyzőt állított. Délafrika harminc emberrel jött el, utána Csehszlovákia, majd Törökország 64

Szabály-szerű!

Tökéletesen megfelel ennek a feltételnek kocsiha. ha BOSCH jelzővel int a fordulónál és BOSCH-stop hátsólámpával, valamint a többi megbízható BOSCH felszerelési cikkekkel indul utra. A BOSCH-gyártmányok minden szaküzletben kaphatók.

BOSCH

A legmegbízhatóbb BOSCH alkatrész minden jármű részére. — Minden szaküzletben kapható! Romániai vezérlőüzem:

LEONIDA ÉS TARSA, București és vidéki fiókjai

BOSCH-kiszolgálás:
 Leonida & Co. București.
 H. Danek. Braşov.
 Müller & Lorenz, Sibiu.
 Accumulator S. A. Timisoara.

zöttük világhírű uszónokkal. Rendkívül festői képet nyújt Honduras kis csapata és tetszéssel fogadják India exotikus öltözötű versenyzőit is. Izland 20 emberrel vesz részt a felvonuláson és dörgő taps, fülsiketítő „Heil!” fogadja Olaszország 221 versenyzőit, akiknek élén fekete fascistaingű csapat halad. Husz hölgy szerepel az olasz olimpiai együttesben. Világhírű versenyzők menetelnek Japán 180 főnyi csapatában is. Jugoszlávia képviselőjében 45 versenyző vonul fel, egyrésztük nem érkezett meg, amennyiben a jugoszlávok 120 embert neveztek be. Egy ősz férfi vezeti Kanada 106 főnyi csapatát, utánuk sorban következnek Lettország, Lichtenstein és Luxemburg. Málta 19 főnyi, Mexikó 35 főnyi csapattal szerepel, míg Monaco együttesének zászlóvivője mögött mindössze hatan sorakoznak fel. Újzeeland nyolc versenyzővel, Norvégia 72 emberrel szerepel.

embere következik. Nagy taps fogadja Magyarország csapatát, amelynek csak egyrésze vonult fel, mert még nem érkezett meg Berlinbe mind a 260 benevezett versenyző. Uruguay, majd az Egyesült-Államok impozáns négyszáz főnyi csapata következik, 42 hölgyel. Az összes államok közül Amerika hölgycsapata a legnagyobb.

Zúgó taps, „Heil!”-kiáltás és ének jelzi a német csapat megérkezését, amelyet a közön-

CENTRAL 5, 7 1/4 és 9 1/2 órakor

„Broadway Melody”
 A szízen legkedvesebb filmje, csupa zene, tánc, humor és elsőrendű ötletekkel megrendezve.
 Főszereplők:
Jack Benny, Eleanor Powell, Robert Taylor

SELECT 3 (MATINÉ) 5, 7 1/4 és 9 1/2 órakor

ASEW — A KÉM
 Szízcélós orosz kémtit. Főszereplők:
Olga Tschecshowa, Hilde v. Stolz, Fritz Rasp, Herbert Hübner.

Értekezlet

a pecica-i kenyér Arad-on való árusítása ügyében

A minisztérium határoz véglegesen a pékek kérelme kérdésében

Beszámoltunk arról, hogy az arad-i munka-felügyelőségen értekezlet volt, amelyen tárgyalták az arad-i pékszindikátus azon kérelmét, hogy a pecica-i kenyérárusokat tiltsák ki az arad-i piacról. Ennek előzményéhez tartozik, hogy az arad-i pékek szövetsége a minisztériumhoz beadvánnyal fordult, amelyben az új ipartörvényre való hivatkozással, az iparendélyvel nem bíró házikenyérsütők megrendszabályozását kérték. A minisztérium a beadványt elküldte az arad-i munka-felügyelőségek a kérdés tanulmányozása végett.

Az értekezleten, amelyet a munkafelügyelőség részéről Pacurariu Octavian vezetett le, Stolica Rudolf, a pékszindikátus elnöke rámutatott arra, hogy körülbelül 10-15 pecica-i házikenyérsütő jár be naponta az arad-i piacra, fejenként mintegy 400 kilogram kenyérral, ami érzékeny konkurrenciát jelent a pékek számára. A munkakamara részéről Feier Stefan, az iparos-szekció elnöke hasonló értelemben szólalt fel. Ugyanakkor Budai Ioan, a prefektúra gazdasági osztályának főnöke és Popa Grigorie, a város közigazgatási osztályának főnöke kifejtették, hogy a pecica-i kenyérsütők iparendély birtokában évtizedek óta tradíciószerűen foglalkoznak kenyérsütéssel, tehát szerzett jogaik vannak. Pacurariu Octavian az értekezlet tanulságairól részletes jelentést készít, amelyet megküld az illetékes minisztériumnak.

**Marléne Dietrich
Budapestre készül**

A sex-appeal koronázatlan királynője Korda Sándor társaságában megy pihenni a magyar fővárosba

Londonból jelentik: Az egész világon nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Marlene Dietrich, a világhírű filmsztár, Korda Sándor londoni filmgyárához szerződött. Marlene Dietrich utba ejtette Páris, ahol több napon keresztül időzött. A francia fővárosban nagy feltűnést keltett a moziszinésznő, aki mindenfelé megjelent, a világlapokban érdekes nyilatkozatot adott munkájáról, terveiről. Páris őszinte rokonszenvvel fogadta a sex-appeal koronázatlan királynőjét, aki most Londonba érkezett, hogy megkezdje a felvételeket a London Film-nél.

A világhírű film-szinésznő Londonban is nagy feltűnést keltett. Bebizonyosodott, hogy a művészet egy ágában, egy területén nem sikerült magát a művésznőnek annyira népszerűsíteni, mint éppen a filmnél.

Marlene Dietrich nyilatkozott Londonban és többek között kijelentette azt is, hogy Németországba nem tér többet vissza, mert érzi, hogy ott nem szeretik. Elmondta, mennyire örül, hogy Korda Sándorral, a zseniális magyar rendezővel hozta össze a sors. Szereti a magyarokat, hiszen Párisban is többször megfordult a magyar étteremben.

Majd nyilatkozatát ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Amint befejezem a munkámat itt Londonban — valószínűleg Korda Sándorral együtt, — Bécsen keresztül Budapestre megyünk, hosszabb tartózkodásra. Annyi szépet hallottam Budapestről, hogy elhatároztam, ott fogom kipihenni a filmezés fáradalmait.

Budapesti filmkörökben megerősítették Marlene Dietrich pesti látogatásának hírét, mondván, hogy valószínűleg Korda Sándorral együtt érkeznek majd meg, tekintve, hogy Korda régen tervezi ezt az utat, amely most üzletileg is aktuálisává vált.

Kisebb bérház

modern lakásokkal

szabadkézből eladó.

Cím a kladóhivatalban.

8470

VEZÉRELVÉNY-EXCELSIOR-CALEA-MONITOR-78-BUZURESTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

**Lotion
Faciale
Scherk**

Tehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizet! Akkor az Ön arcbőre rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem. Probléma kizáróan! Uvegek: Leír. 623103, 164:300, 4757

SCHERK

Németország fontos javaslatokat terjeszt a locarnoi értekezlet elé

Cáfolják a német-csehszlovák szövetségi javaslat hírért — Schuschnigg kancellár ellen izgató röpiratokat terjesztettek Bécsben

Berlinből jelentik: Németországnak az öthatalmi értekezleten való részvételével kapcsolatban egyik berlini lap azt írja, hogy Németország nem átmeneti megoldást óhajt, hanem

alapos előkészítés után összeülő értekezletet, amely eredményes lesz és amely az egész világra nézve fontos határozatokat hoz. Németország pozitív javaslatokat terjeszt majd a locarnoi értekezlet elé.

Londonból jelentik: A lapok érdeklődésének előterében az a tény áll, hogy úgy Németország, mint Olaszország elfogadták a meghívást a locarnoi hatalmak megbeszélésére. A lapok általában jó jelnek veszik, hogy mindkét hatalom olyan rövid időn belül adott választ. Londonban azt hiszik, hogy az értekezletet még az ősz folyamán Brüsszelben tartják meg.

Prágából jelentik: Krofta csehszlovák külügyminiszter a párisi Excelsior prágai levelezőjének adott nyilatkozatában a leghatározottabban megcáfolta azt a hírt, mintha Németország szövetségi ajánlatot tett volna Csehszlovákiának. A külügyminiszter kijelentette, hogy a kormánynak nagy nehézségbe

ütközik a szűke németek pártjával való együttműködés, mert a párt elvei ellentétben állanak a cseh állam eszméivel. A csehek első és legbiztosabb barátai továbbra is a franciák maradnak.

Bécsből jelentik: A hatóságok befejezték a vizsgálatot a szerdai nemzeti szocialista tüntetők ügyében. A letartóztatottak száma 55, akik között szerepel 12 kommunista is. A másik 43 ismert nemzeti szocialista vezető, akik között van Schattenfroh Frigyes, a Deutschösterreichische Zeitung egyik szerkesztője. Minden jel arra mutat, hogy a szerdai tüntetés megszervezője ő volt. Schattenfroh Frigyes csak néhány héttel ezelőtt szabadult ki a fogházból, ahol közönséges büntetés miatt kapott fogházbüntetését töltötte ki. A nemzeti szocialista szervezkedésekben már előzőleg is kivette részét és többször meggyült a baja a rendőrséggel.

Az elmúlt éjszaka marxisták röpcédulákat terjesztettek el az osztrák fővárosban. A röpcédulák úgy voltak megszerkesztve, mintha az egyház részéről hozták volna azokat forgalomba. A röpcédulákban Schuschnigg kancellár ellen izgattak.

Egy régi csempészési ügyből kifolyólag letartóztattak egy magyarországi kereskedőt

A kereskedő azt állítja, hogy nem azonos a bíróság által körözött csempésszel — A rendőrségnek adták át a letartóztatottat a személyazonosság megállapítására

Néhány nappal ezelőtt Arad-ra szállították egy Schneider nevű magyarországi kereskedőt, akit a határon vettek őrizetbe. Az őrizetbevétel egy körözőlevél alapján történt, amelyet az arad-i bíróság adott ki egy régebben történt csempészési ügyből kifolyólag. Emlékeztetés az a csempészség, amelynek következtében egy arad-i kereskedőt egy évi börtönre ítélték. A kereskedővel együtt vád alá helyeztek egy Schneider nevű magyarországi kereskedőt, aki azonban a csempészség leleplezésekor átszökött a határon. Az arad-i kereskedő a rászabott büntetést kitöltötte, Schneider ellen pedig körözőlevelet adtak ki.

Ilyen előzmények után történt a letartóztatás és

Schneider az arad-i ügyészségen azzal védekezett, hogy nem azonos a körözés alatt álló kereskedővel, bár ugyanegy a nevük.

A vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki, amelyet azonban a törvényszék vádtaácsa megsemmisített, azzal az indoklással, hogy nem állnak rendelkezésre kellő bizonyítékok annak alátámasztására, hogy a letartóztatott és a selyemcsempészségből kifolyólag körözött kereskedő azonos. Vulpe Constantin vezető főügyész rendelkezésére Schneidert átkísérték a rendőrségre, amelynek feladata lesz a személyazonosság megállapítása.

Szenlős, pattanásos

májtoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felfüggesztették az újabb buza-kiviteli engedélyek kiadását

A kormány el akarja kerülni a túlméretezett kivitelt és mindenekelőtt a belföldi szükségletet kívánja biztosítani — A CFR gondoskodik a vagonhiány megszüntetéséről

A buzaértékesítés központi bizottsága Negura földművelésügyi államtitkár elnöke alatt a mezőgazdasági kamarák szövetsége helyiségében ülést tartott és ezen az ülésen számos fontos határozatot hozott. Ezek közé tartozik az is, hogy a bizottság felfüggesztette újabb buzakiviteli engedélyek kiadását.

Az ülés után Negura államtitkár a sajtó munkatársainak a következőket mondta:

— A tanácskozások során mindenekelőtt azokat az árakat tanulmányoztuk, amelyeket az exportőrök belföldön kötelesek egyrészt a termelőknek, másrészt pedig a központi buzaértékesítő hivatalnak megfizetni, amelytől az exportálandó mennyiség negyven százalékát kötelesek átvenni. A nemzeti kiviteli intézet közlései, a külföldi értesülések, valamint a különböző már megkötött exportügyletek alapján megállapítottuk, hogy

a központi buzaértékesítő hivatal által megállapított 44—45 ezer leies vagononkénti ár megfelel a való helyzetnek.

— Az ülésen egyébként a következő cégeknek adtak kiviteli engedélyeket: „Dreyfus”

cégnek háromezer vagon, míg a „Continex-port”, „J. A. R. F. D.” és „Sodac” cégek ezer-ezer vagon buza kivitelt kaptak engedélyt.

— Ezekon kívül több, mint huszezer vagon buza kivitelt vonatkozó kérelem elintézését elhalasztották és a bizottság úgy döntött, hogy a buzakiviteli engedélyek kiadását egyelőre felfüggeszti.

Erre az intézkedésre az készítette a bizottságot, hogy a már lekötött készletekre és eddig adott kiviteli engedélyekre való tekintettel, gondoskodni kell a belföldi szükséglet fedezéséről, nehogy a túlméretezett kivitelt miatt esetleg a belföldön hiány álljon be. Véleményem szerint jelentős kiviteli feleslegünk már nincs is, azokon a mennyiségeken kívül, amelyeket eddig exportra már lekötöttünk.

Eddig sok panasz hangzott el a vagonhiány miatt és ezért a CFR. vezérigazgatóság részletes programot állított össze annak érdekében, hogy a vagonhiány megszűnjön. A CFR. szállítása szerint a vasutaknak 280 ezer vagon gabona szállítását kell lebonyolítaniok.

Törvényjavaslat készül a jégeső elleni biztosításról

Egymilliárd leire emelkedik évente a jégesők által okozott kár

A földművelésügyi minisztériumban beható tanácskozások folynak a jégeső ekeni biztosításról. A kormánynak ugyanis az a szándéka, hogy a gazdálkodókat megvédje a jégeső által okozott gyakori és hatalmas károktól. A földművelésügyi minisztériumban jelenleg külön, e célra kinevezett bizottság dolgozik a jégeső elleni biztosításról szóló törvényjavaslaton. S a s. földművelésügyi miniszter terve szerint ezt a törvényjavaslatot már a parlamenti őszi ülészek elé terjesztik, hogy a legközelebbi évben megszervezhessék a biztosítást.

Ezt a kérdést egyébként már a régebbi kormányok is tanulmányozták és az elsősorban közvetlenül a földreform előtt került megvitatásra. A szövetségek központi pénztárának megalakulásáról szóló törvényrendelet második szakaszának értelmében az új intézmény feladatai közé tartozik többek között a mezőgazdasági biztosítás megszervezése. Néha

D uca földművelésügyi minisztersége idején bizottságot neveztek ki az ezzel kapcsolatos előzetes munkálatok elvégzésére. Ennek a bizottságnak többek között Ionescu-Sisesti és Madgearu Virgil is tagjai voltak.

A meteorológiai intézet által eszközölt tanulmányok szerint különösen Ardeal-ban nagy a jégeső veszélye. Ha a biztosító társaságok által rendelkezésre bocsátott adatokat vesszük alapul, megállapítható, hogy a jégeső által okozott évi kár nálunk — a mezőgazdasági termékek jelenlegi árát figyelembe véve — eléri az egymilliárd leit.

Az a bizottság, amely az új törvényjavaslaton a minisztériumban dolgozik, részletes tervezetet dolgoz ki a kötelező és a kölcsönös biztosítások mikéntjéről. A minisztérium szakértőinek számítása szerint a gazdálkodóknak évente hektáronként 60—70 lei biztosítási illetéket kellene fizetniük.

Megválasztották deklarálták a liberális párt mezőgazdasági kamarai listáját

— Iancu Adam dr. elnök nyilatkozata a kisebbségekkel való együttműködésről —

Szombaton járt le az a terminus, amely a mezőgazdasági kamarai választásokra szóló listák beadására vonatkozik. Az arad-i törvényszékre egyetlen lista érkezett be, a liberális párté, élén dr. Iancu Adam képviselővel és miután ellenlistát nem adtak be, ma délután megválasztották deklarálták a liberális listát.

Az ügy kapcsán beszélgetést folytattunk a megválasztott új mezőgazdasági kamarai elnökkel, aki a következőket jelentette ki:

— Bár nem sikerült a megállapodás a Magyar Párttal oly módon, hogy delegálják a kamarai vezetőségébe a magyarság képviselőit, kijelentem, hogy teljes együttműködést akarok a kisebbségekkel. Azt az akciót, amelynek nyomán a magyarok falvakban mezőgazdasági előadásokat tartottak, tovább folytatjuk és ebben a tekintetben megbeszélést folytatam több magyar földbirtokossal és gazdával. A legnagyobb egyetértésben kívánom folytatni a munkát a mezőgazdaság fejlesztése és felvirágoztatása érdekében.

Legszebb nyaralás és szünidei tartózkodás az O. R. T. penziókban és villákban

EFORIE és CARMEN SYLVA

a Fekete-tenger gyönyörű partján, jutányos pausz-penzióárak mellett. Elsőrangú ellátás és kiszolgálás. Szép szobák.

Információk és jelentkezések:

ORT (Organizația Română de Turism) képviselője:

Künstler utazási iroda, Arad, Bul. Regina Maria Nr. 24. Telefon 86.

Hol szálljunk meg?

Cluj-on

Nívós, elegáns szálloda és kávéház

a **NEW-YORK** Telefon 3-16.

Oradea-n

PALACE HOTEL

KÁVÉHAZ ÉS ETTEREM. A Félix fürdőbe utazók tájékoztató irodája. Telefonok: 906. és 907.

ASTORIA

Elegáns komfortos. Minden szobában hideg-meleg víz!! szálloda és kávéház Telefon: 878

HOTEL METROPOL

elsőrangú berendezett szálloda. Utazó urak találkozó helye. Vidéki autóbusszok érkezés és induló állomása Telefon 09.

Băia-Mare-n:

HOTEL STEFAN-VODA

(István Szálló)

modern berendezésű szálloda, kávéház és étterem. Napi pensio 150 — lei

Sinaia helyett — Budapestten ülésezik a román—magyar vegyes bizottság

Budapestről jelentik: A román—magyar fizetési egyezmény az utóbbi időben nem jól funkcionált. Az új negoiációs rendszer folytán ugyanis a pénzügyintézetek nem eszközölhették az utban levő áruk megelőlegezését, de más kifogások is merültek fel úgy az exportőrök, mint az importőrök részéről az új egyezmény ellen. Így azután a megállapodások értelmében elhatározták, hogy a román—magyar vegyesbizottságot értekezletre hívják össze. Már megállapították az értekezlet idejét is augusztus első napjaira, míg a tárgyalások színhelyéül ezuttal Sinaia-t jelölték ki.

Értesülésünk szerint azonban a román—magyar vegyesbizottság augusztus első napjaira Sinaia-ban tervezett látogatása egyelőre elmarad, mert a magyar gazdasági szakértők, akik a delegáció tagjai, más irányú kereskedelempolitikai tárgyalásokkal vannak elfoglalva. Így tehát feltehető az a gondolat, hogy a román delegáció tagjai utazzanak Budapestre. Főleg a román faimportőrök azok, akik sürgetik a román—magyar vegyesbizottság mielőbbi összehívását, úgy, hogy ha a román hozzájáruló válasz megérkezik, úgy Sinaia helyett ezt a konferenciát ugyancsak augusztus első napjaiban Budapestten fogják megtartani.

— Szeptember 15-ike előtt tilos diót szedni. A földművelésügyi minisztérium rendeletet intézett vidéki szerveihez, abból a célból, hogy ne engedjék meg a diótermésnek szedését szeptember 15-e előtt. Tavaly ugyanis az ezen időpont előtt leszedett diók minősége oly gyenge volt, hogy a külföldre exportált mennyiségek egy részét a külföldi vevők visszautasították.

— Új illeték a gyapot és gyapottonal behozatalára. A pénzügyminisztérium bélyegügyi és forgalmiadügyi osztályának közbenjárására minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amelynek értelmében a gyapotra, gyapottonalakra és a vigogne-fonalakra kivetett fix illetékeket július 31-iki hatállyal megváltoztatták. Erről a változásról értesítették az összes vámhivatalokat. Az új illetékek a következők: Az importált gyapot különként 17.50, az importált gyapottonal különként 20.50 és az importált vigogne-fonal különként 20.50 lei. Ezekon az illetékeken kívül az említett anyagok után fizetni kell a középértékek alapján a forgalmiadót is.

— Az Aradi Vendéglősök Szindikátusa tudomására hozza tagjainak, hogy a belügyminiszter újabb kártyarendeleetet adott ki. A mai naptól kezdve tilos mindenféle szórakoztató és házijátékot nyilvános helyeken. Ezentul csupán a tabletdominót, kuglit, biliárdot és sakkot szabad játszani.

A Kölcsey Egyesület pályázatai

A Kölcsey Egyesület választmánya május 26-iki ülésében megállapította, hogy ami hiányosságot a magyar ismeretek anyagából, a ma nevelődő magyar ifjúságban megállapít a tárgyilagosan bíráló lélek, azt csak a családi és társadalmi erők lelkes összefogása tudja valamennyire pótolni. Ennek az összefogásnak az érdekében hirdette meg a Kölcsey Egyesület azt a négy pályadíjat az arad-i magyar ifjúságnak, amelynek célja, hogy az önálló otthoni foglalkozás kipótolja azt, amit az iskola nem tud megadni. A katolikus elemi fiúiskola harmadik és negyedik osztályában az 1936-37-ik iskolai évben 8 pályadíjat fognak kiosztani a magyar fogalmazásban és helyesírásban legjobb tanulók között, a főgimnázium első és második osztályában öt-öt pályadíj lesz ugyanezért a kiválóságért. Az arad-i középiskolák felső osztályaiban járó fiú- és leánytanulók versenytétele: „Kölcsey Ferenc lelki világa, ahogy írásban és szónoklatban megnyilatkozott”. Pályadíj 500 lei és a jelígs pályamunka október 15-ig adható be. Az Arad-városi és megyei mindkét nembeli ifjúság 20 éves korig egyezer leit nyerhet 1936. november 1-ig beadható jelígs pályamunkával, melynek anyaga: „Ismeresse a pályadíjért versenyző az ardeal-i új magyar irodalom kiváló műveinek tartalmát oly hű részletességgel, hogy előadásából az író olvasottsága és tájékozottsága a tárgykörben megállapítható legyen”. A felzett irodalmi művek a kulturpalotai könyvtárban megvannak.

Utolsó, 800 leiel jutalmazandó pályázata a Kölcsey Egyesületnek a magyar nyelv gondozását a családi életben célozza, midőn feleletet vár arra a kérdésre, hogyan fejlődik a családi életben a gyermek anyanyelve, a gügyögéstől az irodalmi nyelv helyes használatáig és miképpen gondoskodhatnak a magyar családok otthonukban arról, hogy gyermekeik magyar szókincsük gyarapodásával jó magyar nyelvrészkükben is erősödjenek és a szó és írásbeli kifejezőképesség legtökéletesebb eszközét, a kiváló magyar írók műveinek olvasását önként kívánják és szeressék. Ennek a jelígs pályázatnak a határideje 1936. november 1. és mindenki résztvehet benne.

Meztelenül fogadta

az újságírókat a „nudisták királynője”

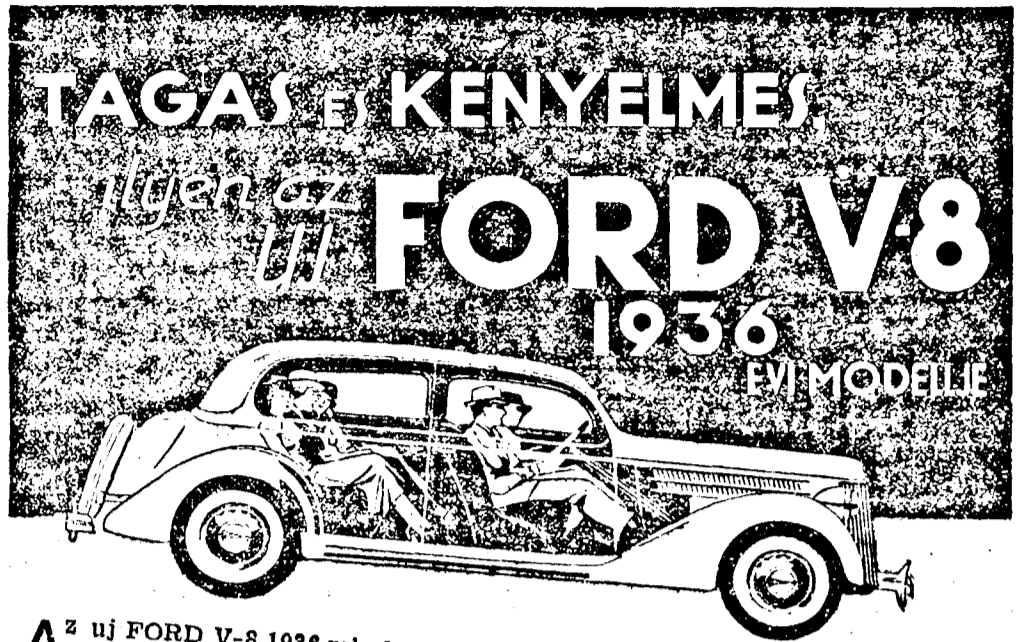
Newyorkból jelentik: Se szeri, se száma az amerikai „királynőknek”. Most San Diegóban Miss Florence Cubitt nyerte a „nudisták királynője” szép címét.

A salátakirálynő saláta'evelekkel, a főzelékkirálynő pedig főzelékfélékkel feldíszítve jelent meg az ünneplő tömeg előtt. A hagymakirálynő hagymakoszorúkat, a sajt királynő pedig sajtfejdíszet viselt. De hogyan jelenjék meg egy nudistakirálynő? Miss Cubitt finom érzékkel oldotta meg a nagy problémát, amelynyiben ruha nélkül, de egy hatalmas csokor virággal lépett a nyilvánosság elé.

Furcsa története van annak, hogyan lett nudistakirálynő Miss Cubittből. Néhány héttel ezelőtt a 20 éves széke szépség még csak egyszerű tagja volt a san-diegói nudista kolóniának. De elhatározta, hogy Newyorkba repül s utközben a csikágói repülőtéren teljesen meztelenül lép ki a repülőgépből, „a nudizmus ügyének előmozdítása céljából”. A repülőgép személyzete és utasai azonban megakadályozták Miss Cubittot terve végrehajtásában.

Miss Cubittot azonban az első kudarc nem kedvetlenítette el. Most már azt határozta, hogy a newarki repülőtéren fog hirtelen levetkőzni, a repülőgépről való kiszállása után. De ez a terve is meghiúsult. A newarki hatóságok megtudták a tervet és Miss Cubittot egész detektivhadserg várta a repülőtéren. Végül is, a nyilvános levetkőzésekről lemondva, a lelkes nudista megelégedett annyival, hogy Newyorkba érkezése után meztelenül fogadta lakásán a riportereket.

Cubitt lelkességét azzal jutalmazták meg, hogy nudista királynővé választották.

Az új FORD V-8 1936 minden egyes alkatrészén meglátszik a konstruktórnak az az igyekezete, hogy tágas és kényelmes kocsit állítson össze.

Tágas, mert a V-8 motor kompaktabb, mint a hosszában elhelyezett 6 vagy 8 hengeres motor, így tehát több helyet hagy a karosszériának. Tágas, mert az ülések olyan szélesek,

hogy a kocsiban bőven van hely három-három személynek elől és hátul is.

Kényelmes, mert a megterhelési pontok megfelelő elosztása folytán, az utasok a tengelyek közti helyre jutnak és így megkímélnének az országot zökkenőtől.

Kényelmes, mert a kettős hajtású hidraulikus felfogókkal kombinált rugórendszere és a 6.50x16 méretű gumikerekek enyhébb ringást és utközbeni nagyobb biztonságot adnak neki, mint akármilyen más, hasonló súlyú turakocsinál.

Ezek azonban csak néhány előnyel. Mindent nem lehet itt felsorolni. Viszont minden ilyen kocsit tulajdonos könnyen fel tudja őket sorolni részletesen, mert ismeri őket tapasztalatból.

Az új FORD V-8 elgondolása megengedte volna akármilyen fékek részreállítását. Miután módjában volt valamennyi model közül választani, FORD mégis a mechanikai fékek mellett maradt, mert ezek a legbiztosabbak. Hol találunk még mechanikai fékeket? Csak a nagy luxus kocsinál, valamint a versenykocsinál, amelyek rekordsebességet érnek el. Az új FORD V-8 alvázának megépítési módja folytán a mechanikai fékek működése a FORD-kocsinál sokkal hatékonyabb, mint akármelyik más kocsinál.

Megkezdődött a Szegedi Szabadtéri Játékok gazdag programja

„Filléres vonatok” viszik a nagyközönséget Budapestről

Szegedről jelentik: Az ünnepi események és az idegenforgalom lázas, izgalmas napjai kezdődtek Szegeden. Szombattól kezdve éterhelépett a külföldiek számára a féláru utazási kedvezmény és a rendkívüli vízummentesség, már napok óta állandóan népes csoportok érkeznek Szegedre, akik nyári utazásukkal, szabadságukkal kapcsolják össze a szegedi ünnepi játékokat. A város nemcsak szállodákban, de magánlakásokban is megfelelően gondoskodik az idegenek elhelyezéséről. Külön lakáshivatal működik a Szabadtéri Játékok irodájában (Korzó Mozi), amely megfelelő szobákról gondoskodik 2-3 pengős árban. Ugyanitt működik a belügyminiszterium utlevél látta-mozó kirendeltsége, amely 2.50 pengős kezelési díj lefizetése ellenében utólag állítja ki a külföldiek részére a vízumot.

Kedden, 4-én: „Az ember tragédiája” Idei utolsó előadására Budapestről indul filléres vonat. A „Bizánc” előadásaira ugyancsak számos filléres vonat indul, így 8-án a bemutató előadásra. Művészi szempontból is sok érdekességet és meglepetést hoznak a szegedi előadások. „Az ember tragédiájához” teljesen új szimbólikus vetített díszleteket készítettek, mintegy ezerfőnyi személyzet vesz részt az előadáson. Adámot Lehotay Árpád, Lucifert

Kiss Ferenc és Táray Ferenc felváltva, Évát Lánczy Margit játsza és a főszereplők között egy-egy érdekes alakítással szerepel Bartos Gyula, Földényi László, Solthy György, Rubinyi Tibor, Mezey Mária, Hont Erzsébet. — A „Bizánc” előadását érdekessé teszi, hogy a Dóm elé bizánci stílusban fölépítik Konstantin császár palotáját. A játékteret kiszélesítik egészen a tér bejáratáig és a teret körülvevő egyetemi intézetek tetejéig. Konstantint Táray Ferenc, Irénét Tökés Anna, Giovanni Kiss Ferenc, Hermát Olthy Magda, Lalla Kalit Kürthy József, Achmedet Földényi László alakítja. A harmadik héten, augusztus 14-én kerül sor a „János vitéz” szabadtéri bemutatójára, amelynél három vetítógép eleveníti meg a magyar mesevilág színes képét. Dr. Palló Imre, Réthy Eszter, Halász Gitta, Kiss Ferenc, Gózon Gyula és az Operaház balettkara vesznek részt ebben különleges előadásában, a száztágu zenekart Fricsay Ferenc vezényli.

A dóm-téri előadások mellé Szeged városának érdekes és vonzó programról gondoskodott. Augusztus 1-én nyílik meg az Alföldi Mezőgazdasági és Gyümölcskiállítás, ugyanekkor rendezik meg a szegedi gyűjteményes Képzőművészeti kiállítást, az Idegenforgalmi Hivatal látványos cigánylakodalmat mutat be, nagyszámú motoros és vitorlázó sportrepülő részvételével repülőnapot rendeznek, az autósok és motorosok csillagturán vesznek részt.

